

JOAN F. MIRA

“Ells, per la simple visita d'un ministre britànic, es troben insultats i ferits. Nosaltres, qui sap quina visita rebrem quan ‘celebrem’ els nostres tres-cents anys, qui sap davant de qui protestarem. I qui sap si, com els quebequesos, omplirem els nostres pobles i ciutats amb cartells i banderoles”

Tres-cents anys

Això era fa alguns anys, que baixava jo de Montreal a la ciutat de Quebec, amb cotxe i sense pressa, per la vella carretera que voreja el riu Sant Llorenç i passa per tots els pobles i viles. I a l'entrada de cada poble, i després pels carrers i per les places, hi havia banderoles i cartells que deien només “300 ans”. Tres-cents anys, res més, però tres-cents anys de què? Vaig pensar que devia ser alguna data històrica d'aquelles terres i valls, potser tres segles d'alguna batalla contra els anglesos, qui sap de quina guerra guanyada (perquè celebrar guerres perdudes no és normal: només algun estrany país celebra com a festa nacional la gran derrota). Però no recordava que a finals de segle XVII els quebequesos, o els francesos del Quebec, haguessen guanyat cap batalla famosa. De manera que vam anar passant viles i pobles, seguint el riu majestuós, fins que vaig decidir saber de què es tractava: ens vam aturar en una plaça, vam baixar del cotxe, i ens vam acostar a llegir un cartell que duia com a títol els “300 anys” intrigants: tres-cents anys de l'aparició del Cor de Jesús a santa Marguerite-Marie Alacocque, deia l'escrit complet. Ja saben vostès, aquella monja mística que veia el cor traspassat i sagnant, la creadora d'una de les gran devocions barroques, i la que ens va transmetre la promesa que si fem la comunió nou primers divendres de mes anirem drets al cel sens falta. És una garantia infal·lible, mereixedora de commemoració pública, i especialment a les terres del Quebec, que per ser tan catòliques es van escapar de la dissolució entre els anglòfons protestants. Aquesta petita història representa que, per l'ample món, cadascú recorda o commemora allò que li ve de gust, i de la manera que li ve de gust. Tres-cents anys, ja es comprèn, és una xifra notable, contundent, mereixedora de festes, danses, actes solemnes i altres formes de celebració. Com ara els habitants de Gibraltar, que el 4 d'agost, dia que escric açò, celebren els tres-cents anys de l'arribada dels anglesos. Fa tres-cents anys que Gibraltar és britànic, i els habitants del petit territori n'estan més que contents, de ser els hereus i els beneficiaris d'aquesta condició. Són una gent curiosa, que parlen andalus sense complexos, que es declaren britànics fins al moll de l'os, i que la cosa que tenen més rigorosament clara és que no volen ser espanyols ni de lluny, ni de broma, ni de cap de les maneres.

I doncs, vostès deuen haver llegit que, per donar la substància que cal a la celebració, visità Gibraltar fa pocs mesos una princesa britànica, i ara l'ha visitat un ministre del Govern de Sa Majestat igualment britànica. No és tan important com la visita del Cor de Jesús a la santa francesa, però Déu n'hi do. Els gibraltarenys n'estan contents i pagats, i el Govern espanyol n'està profundament disgustat, ofès, ferit en l'honor de la nació. Això ja m'ho ensenyaven quan feia el batxillerat, amb una cançó ben patriòtica que lamentava, referint-se al penyal, que “*hoy tus rocas son holladas/por el asta de un extraño pabellón*”. El professor ens apuntava que, baixet baixet, podíem dir “*cochino*” en lloc d’“*extraño*”. I ja va dir el ministre d'Afers Exteriors del primer govern socialista que la reivindicació de Gibraltar és “la columna vertebral de la política exterior espanyola”, tant si del fet original han passat dos-cents anys com si n'han passat tres-cents o quatre-cents. Perquè és intolerable que la sobirania actual d'un territori derive d'una ocupació militar que es va produir a principis del segle XVIII. Hi estic perfectament d'acord: d'ací a pocs anys (el 2007 al vell regne de València, el 2014 al vell principat de Catalunya) celebrarem que en fa tres-cents d'una ocupació equivalent, simultània i d'efectes paral·lels, i els espanyols d'ofici ens diran que patim d'una banal recança historicista. Ells, per la simple visita d'un ministre britànic, es troben insultats i ferits. Nosaltres, qui sap quina visita rebrem quan “celebrem” els nostres tres-cents anys, qui sap davant de qui protestarem. I qui sap si, com els quebequesos, omplirem els nostres pobles i ciutats amb cartells i banderoles. Visca, per tant, el Sagrat Cor de Jesús, visca Quebec.